

Lublin, 1 czerwca 2021 r.

RIO – II – 600/15/2021

Pan Mirosław Grzelak
Wójt Gminy Baranów
ul. Rynek 14
24 - 105 Baranów

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 9 marca do 23 kwietnia 2021 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Baranów. Protokół kontroli podpisano 10 maja 2021 r.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Wykazanie – w sprawozdaniu Rb-PDP za 2019 r. – zaniżonych skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości (o 7.663,63 zł), w wyniku ich obliczenia z zastosowaniem nieprawidłowej górnej stawki podatku dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz zawyżonych skutków udzielonych ulg i zwolnień podatkowych w podatku od środków transportowych (o 1.050 zł) w wyniku ich obliczenia dla pojazdu niepodlegającego zwolnieniu uchwałą Rady Gminy – str. 19 - 20 protokołu.

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek oraz skutki udzielonych przez gminę ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych), zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 w związku z § 7 ust. 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych

w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1564 z późn. zm.).

Przy obliczaniu skutków obniżenia górnych stawek podatków przyjmować prawidłowe wysokości górnych granic stawek kwotowych, ogłaszanych – w drodze obwieszczenia na każdy rok podatkowy przez Ministra Finansów, mając na uwadze przepisy art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.).

Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-PDP za 2019 r. oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, w związku z przepisami § 24 ust. 9 cytowanej „Instrukcji...”; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt ze wskazaniem, że zostały one dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

1.2. Niewykazanie – w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S za 2019 r. – kwoty umorzonych odsetek podatkowych – str. 31 protokołu.

W jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać rzeczywiste skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, w tym kwoty umorzonych odsetek za zwłokę, zgodnie z przepisami § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej i § 3 ust. 1 pkt 11 lit. a „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 36 do rozporządzenia.

2. W zakresie budżetu gminy:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. Przypadki niesprawdzania/nieprawidłowego sprawdzania informacji i deklaracji podatkowych, o czym świadczy:

- *opodatkowanie podatkiem od nieruchomości innej powierzchni gruntów niż wynikająca z zawartej z gminą umowy,*
- *opodatkowanie części gruntów, należących do przedsiębiorcy, stawką dla gruntów „pozostałych”, mimo niezbrania dowodów, które uzasadniałyby zastosowanie tej stawki,*
- *opodatkowanie podatkiem od środków transportowych pojazdów z zastosowaniem nieprawidłowej stawki oraz na podstawie niekompletnie wypełnionych deklaracji – str. 27-29, 34-35 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje/informacje podatkowe, w celu ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi

dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325 z późn. zm.).

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji/informacji wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub do uzupełnienia deklaracji/informacji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji/informacji podaje się wątpliwości, zgodnie z przepisami art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Podatkiem od nieruchomości opodatkowywać prawidłową powierzchnię nieruchomości lub ich części, stanowiących własność gminy, mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej opodatkowywać podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem właściwej stawki, zgodnie z przepisami art. 2 ust. 1 pkt 1 oraz art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze art. 1a ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2a tej ustawy.

Przy opodatkowaniu pojazdów podatkiem od środków transportowych stosować stawki właściwe dla danego rodzaju pojazdu, w związku z przepisami art. 8 i art. 10 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Opodatkować prawidłowo podatników, wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązania podatkowego i okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

2.1.2. Opodatkowanie podatkiem od nieruchomości najemców niewyodrębnionych lokali mieszkalnych – str. 28 protokołu.

W przypadku posiadania przez osoby fizyczne gminnych lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości, podatkiem od nieruchomości opodatkowywać ich właściciela (gminę), stosownie do przepisów art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

2.1.3. Przypadki nieopodatkowania w 2019 r. pojazdów podatkiem od środków transportowych – str. 33 protokołu.

W celu zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem od środków transportowych – dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w ewidencji podatkowej z danymi z rejestru prowadzonego przez Starostwo Powiatowe w Puławach, wykazywanymi przez tę jednostkę w informacjach, o których mowa w przepisach § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2002 r. w sprawie informacji podatkowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 68).

Opodatkować właścicieli pojazdów należnym podatkiem, mając na uwadze przepisy art. 8 i art. 9 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanych w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

2.1.4. Niewystawianie/niesystematyczne wystawianie upomnień i tytułów wykonawczych osobom posiadającym zaległości podatkowe i z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi – str. 36, 42 protokołu.

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe oraz zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami, w związku z przepisami art. 6 § 1 z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427 z późn. zm.). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 w związku z art. 26 § 1 i § 1e cytowanej ustawy i art. 6q § 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888).

2.1.5. Wskazywanie – w fakturach wystawianych najemcom – innego terminu płatności niż ustalony w umowie – str. 37 - 38 protokołu.

W fakturach wystawianych najemcom mienia komunalnego wskazywać termin płatności czynszu zgodnie z postanowieniami zawartych umów, w związku z przepisami art. 669 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 z późn. zm.).

2.1.6. Przypadki nieprawidłowej klasyfikacji budżetowej dochodów – str. 38 - 39 protokołu.

Dochody budżetowe klasyfikować do właściwych podziałek klasyfikacji budżetowej, zgodnie z „Klasyfikacją paragrafów dochodów, przychodów i środków (z objaśnieniami)”, stanowiącą – załączniki Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.), w szczególności dochody z tytułu opłat energię elektryczną i centralne ogrzewanie, wnoszone przez najemców nieruchomości – do § 083 „Wpływy z usług”.

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Wypłacenie byłemu wójtowi gminy wynagrodzenia (w okresie lipiec-październik 2018 r.) w wysokości niezgodnej z uchwałą Rady Gminy ustalającej to wynagrodzenie – str. 49-50 protokołu.

Wynagrodzenie wójta naliczać i wypłacać w wysokości określonej obowiązującą uchwałą Rady Gminy Baranów w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Baranów, podjętą na podstawie przepisów art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282 z późn. zm.), mając na uwadze art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Rozważyć wystąpienie do byłego wójta o dobrowolny zwrot nadpłaconej kwoty wynagrodzenia lub jej wyegzekwowanie od osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowe ustalenie, stosując zasady określone w przepisach działu piątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 z późn. zm.).

2.2.2. Podanie – przed otwarciem ofert w unieważnionym następnie postępowaniu na dowożenie uczniów – niewłaściwej kwoty, jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie tego zamówienia – str. 63-64 protokołu.

Najpóźniej przed otwarciem ofert udostępniać na stronie internetowej prowadzonego postępowanie informację o kwocie, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, obejmującą okres realizacji całego zamówienia, stosownie do przepisów art. 221 ust. 4 ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2019 z późn. zm.), mając na uwadze, że kwota ta powinna uwzględniać wartość całego zamówienia.

2.2.3. Przyjęcie – jako zabezpieczenie należytego wykonania umowy na przebudowę dróg gminnych – gwarancji ubezpieczeniowej, zawierającej postanowienia ograniczające zobowiązania gwaranta wyłącznie do kar umownych – str. 67-68 protokołu.

Przyjmując zabezpieczenie należytego wykonania umowy w formie gwarancji ubezpieczeniowej zwracać uwagę na treść tego dokumentu, w związku z przepisami art. 449 ust. 1 i 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze, że gwarancje – aby spełniały swój cel – muszą mieć charakter nieodwołalny i bezwarunkowy, a wszelkie okoliczności, które mogłyby spowodować ograniczenie gwarancji są niedopuszczalne; zabezpieczenie należytego wykonania umowy winno zabezpieczać wszelkie ewentualne roszczenia zamawiającego w razie niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez wykonawcę, określone w przepisach art. 471-486 ustawy Kodeks cywilny, w związku z art. 8 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.2.4. Wskazanie – w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia na przebudowę dróg gminnych – nieprawidłowej wartości zamówienia – str. 68 protokołu.

W ogłoszeniu o wyniku postępowania o udzielenie zamówienia klasycznego o wartości mniejszej niż progi unijne, zamieszczanym w Biuletynie Zamówień Publicznych na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 3 i art. 309 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, zawierać prawidłowe informacje, w zakresie określonym w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2439).

2.2.5. Ustalenie wartości zamówienia na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, udzielonego w 2020 r. w dwóch odrębnych postępowaniach, bez uwzględnienia łącznej wartości obu części zamówienia. Niewskazanie w protokołach z tych postępowań, że stanowią one części jednego zamówienia oraz łącznej wartości tego zamówienia – str. 70 protokołu.

Przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego ustalać – z należytą starannością – wartość tego zamówienia, na podstawie całkowitego szacunkowego wynagrodzenia wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, zgodnie z przepisami art. 28 ustawy Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze, że jeżeli zamawiający planuje udzielić zamówienia na usługi w częściach, z których każda stanowi przedmiot odrębnego postępowania, wówczas wartością zamówienia jest łączna wartość poszczególnych części zamówienia, stosownie do przepisów art. 30 ust. 1 powołanej ustawy.

Ustaloną we wskazany wyżej sposób wartość zamówienia zamieszczać w protokole postępowania, stosownie do przepisów art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych oraz zgodnie z opisem rubryk wzoru protokołu postępowania, odpowiedniego dla przyjętego trybu postępowania, stanowiącego jeden z załączników do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 2434).

2.2.6. Zawarcie – w dokumentacji postępowań na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w 2020 r. – różniących się informacji w zakresie: fakultatywnych przesłanek wykluczenia z postępowania, zamiaru udzielenia z wolnej ręki dotychczasowemu wykonawcy zamówień polegających na wykonaniu podobnych usług oraz dysponowania odpowiednią liczbą pojazdów – str. 70-71, 73-74 protokołu.

Zapewnić zgodność treści ogłoszenia o zamówieniu z treścią specyfikacji warunków zamówienia oraz wewnętrzną zgodność treści specyfikacji i załączonych do niej dokumentów, mając na uwadze przepisy art. 16 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

W dokumentach zamówienia na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (albo na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów), określać wszystkie wymagania i warunki stawiane przedsiębiorcom odbierającym odpady, wynikające z przepisów art. 6d ust. 4 i art. 9d ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2020r. poz. 1439 z późn. zm.) oraz § 2 - § 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. U. z 2013 r. poz. 122).

2.2.7. Niewskazanie – w opisie przedmiotu zamówień na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w 2020 r. – rodzajów czynności niezbędnych do realizacji zamówienia, których dotyczyły wymagania zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności w trakcie realizacji zamówienia – str. 71, 73 protokołu.

W ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia na usługi lub roboty budowlane wskazywać czynności w zakresie realizacji zamówienia, których wykonanie polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 z późn. zm.) oraz określać wymagania związane z realizacją zamówienia w zakresie zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie stosunku pracy osób wykonujących te czynności, stosownie do przepisów art. 95 ust. 1 ustawy Prawo

zamówień publicznych, określając w dokumentach zamówienia dotyczące tych wymagań informacje, wskazane w przepisach art. 95 ust. 2 tej ustawy.

2.3. W zakresie udzielonych i otrzymanych dotacji:

2.3.1. Przypadki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, współposiadaczom gruntów na podstawie wniosków niezawierających pisemnej zgody współposiadaczy – str. 75, 76 protokołu.

Zwrotu podatku akcyzowego, zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, dokonywać w oparciu o kompletnie i poprawnie wypełnione wnioski, w tym - w przypadku gruntów gospodarstwa rolnego stanowiących przedmiot współposiadania - zawierających pisemną zgodę wszystkich współposiadaczy na zwrot podatku wnioskodawcy, stosownie do przepisów art. 3 ust. 4 w związku z art. 6 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 2188).

2.3.2. Przyjęcie sprawozdania końcowego z wykonania w 2020 r. zadania publicznego w zakresie kultury fizycznej sporządzonego na nieaktualnym wzorze – str. 78 protokołu.

Egzekwować od podmiotów, którym udzielono dotacji na realizację zadań publicznych – złożenie sprawozdania końcowego z wykonania zadania publicznego zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 5 do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu Do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2018 r. poz. 2057).

3. W zakresie gospodarki mieniem:

3.1. Niezamieszczenie – w informacjach o wynikach przetargów na sprzedaż nieruchomości – cen wywoławczych oraz danych nabywców nieruchomości – str. 83 protokołu.

W informacji o wyniku przetargu podawać wszystkie informacje wymagane przepisami § 12 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1490 z późn. zm.).

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Baranów